

උඩතකඩේ විවිධ සේවා ආයතනයකි. අපේ ගෙට උඩින් අපේ ගේ උඩතකඩේ පිහිටා තිබිණ. එය කඩ උවටනු තුනකින් සමන්විත ලෝක ගෙයකි. ලිහිහිස් මුදලාලි මනනා එහි අයිතිකරු ය.

"අවසරයෙන් රබර් වෙලදා තැන" එහි එක් සේවාවකි. පළාතේ ම රැකියාව රබර් මුලට ගැනීම සිදු වන්නේ උඩතකඩේ යයි කීවොත් එය මුහුණට ගොනවී යයි.

උඩත කඩේ

සිතමි, එයට විශේෂ හේතුවක් තිබේ. රබර් රොට් (මීට) තුනී කර "ඩයමන්ඩ්" යන නමින් දකුණේ පිළිකන් පැත්තේ වෙමින් ගොඩනැගිල්ලක් ඇත. එකක් දිය රෝලය, අනෙක ඩයමන්ඩ් රෝලය ය. දිය රෝලයේ තුනී කරන රබර් මීට ඩයමන්ඩ් රෝලය ඇතිරීම යැදීම වීට මීට එක පුරාම ඩයමන්ඩ් ලකුණු මුද්‍රණය වේ. ඩයමන්ඩ් කරන්නන් කලින් සමහර රොට්වල සිල් එක ගසනු ලැබේ. මුදු පළාතේ ම බොහෝ කුඩා රබර් වතු නිමයන් රබර් රොට් ඩයමන්ඩ් ගැසීමට එන්නේ මෙතරට ය. බොහෝ වෙලාවල දී රොට් තුනී කර ඩයමන්ඩ් ගසා ගන්නේ ද තමන් ම ය.

රබර් මුල දී ගැනීම කෙරෙන්නේ ඉස්සරහ එක් පැත්තක ය. කෙතෙක් වියළුන රබර් රොට් කිපයක් රැගෙන කඩයට එන අත්ල ද, එය උඩට උස්සා ගිය පිළියට අල්ලා දෙපැත්ත බලා මුල දී ගන්නා මුදලාලි හෝ රොබෝ සිංදෙකු මාමා නිතරම අපේ දෙනුවන් ගැටෙයි. මට්ටුපාත් මුල දී ගැනීම ද එවෙසින් ම කෙරෙයි. මට්ටුපාත් යනු රබර් කිරි කැටීමේ දී ගන්නා කැටුල දිගේ මිඳි ඇති රබර් පටිය සහ පොල්කටුවල ඉතිරි වී මිඳි ඇති රබර් කිරි ය. වියළුණු රබර් රොට් වලට වඩා මට්ටුපාත් මුල ඇති ය. රබර් කිරි බැලීමට රානුවා බිඳගතරුවක් ඇත. සමහර විටක අප ද, අපගේ එම එම රොට්වලින් කිරිවා ගන්නෙමු. අප බර කිරිවා ගන්නා විට තරාදියට නැත නැතිව සිටීම තනනමි ය. තරාදියට නැත ඒ මත වාඩි විය යුතු ය. එසේ කරන්නේ නම් මුදු කරගෙන කන වියිතුවකට තොරව වලයෙන් සලකා ය.

ඒ ලඟ කඩයේ නාලි සිල්ලක් බඩු ය. කාමර වෙන් කරන ලද ලෝක බඩකියක් ද එහි ඇත. නිවසට අවශ්‍ය පාරිසරාගික ද්‍රව්‍ය සියල්ලක් ම වාගේ එම කඩයේ තිබේ. නාලි, තුනපන, වලය, පිතනේ, කොසු ඉඳුල්, ආදී සෑම දෙයක් ම එකම වහල යටින් තැබී යයි. සිතී ගොනි දෙකකි. එකක් රතු සිතී ය. අනෙක පුදු සිතී ය. මෙම සිතී ගොනි වලා සැරසන මා මැසියෙක් හි ගසයි. නාලි, ලුහු, සක්කම්, මොදොට, පර්චු පුඤ්ඤ කට රෝල් කළ ගොනි වල ඇත. පැත්තක තැබූ පුත්තකඩු ගොනියෙන් වැඩිපුර ම පුත්තකඩු රැගෙන යන්නේ බඩු අදින කරත්තයක ඉහළකැබලි වල වෙලේ පොඩිවා ආනා බව අප බොහෝ විට දැක තිබේ. උඩතකඩේ ඉහළින් මාට්ටු බාජු පෙදෙස ඇත. අපගේ සිට පහල කඩීන් තරයට එනතුරු වෙලේ පොඩිවා ආනාගේ කරන්නයේ පල්ලම් පොල්ලේ තද කරගෙන එම සිරිතකි. පල්ලම් පොල්ලේ යනු බඩු පුරවා ගත් කරත්තය පල්ලම් බිනින විට, කර්මයට වඩා වේගයෙන් කරත්තය ඉස්සර වේගයට දඟලන කියා, අවශ්‍ය විටක රෝද දෙක තද කිරීමට හෝ බුරුල් කිරීමට හැකි අන්දමට යාලු ඇති උපකරණයකි. ආනා අමාරුවෙන් උඩත කඩය ඇසල කරත්තය තවත්වා ගන්නා පොඩිවාආනා පුත්තකඩු රැගෙන යාම සඳහා කඩයට යයි.

උඩත කඩයේ සැල්ලිරි සබන්, බාහු, කාළු - කාළු කැලි වලට කැටීම සඳහා, බිත්තියේ ගැසූ ඇණයක ගත්තිමක් නූල් පිල්ලා ඇත. එම නූල සබන්කැලිල වටා මිනා ඇදීමෙන් එය කැටීමට පටන් ගනී. සැල්ලිරි සබන් බාහුය, කාළු, අඳුණකල වශයෙන් විනූණු ලැබේ. වැඩිපුරම විකිනෙන සබන් ගැසිය ද සැල්ලිරි ය. එයට හේතුව එවකට ඇත්තේ ම වැඩි වශයෙන් භාවිතා කරන්නේ ද සැල්ලිරි සබන් වර්ග වීම ය. අල, රටලුහු, රාඤ්ඤ, සහ කරවල වැනි ද බක්කි වල තිබේ. පොල්ලේ, රණවටා ආදී නොසැකූන් පැකට් වැනි පිල්ලේ බෝඩි හැට නැත ම ඇත. පුරවාල කුන්ටිම් සෑම බිත්තියක ම, පොදුපල්ලේක ම ඇසිය හැකි ය. එවකට රතුලුහු කඩයට ගෙන ඇති දින "පැස්" නමැති භාජන වල ය. අගල් පහක් පමණ විෂ්කම්භය ඇති පිටි දෙකක් පමණ උස ඇති, ඉදිකොළවලින් ගසන ලද පැස්වල රතු ලුහු පුරවා ඇත. ඒවායේ ලුහු කඩ බක්කියට දැමූ පසු ගිස් වන පැස් අපේ ඉඩමට ද වියීමකට තිබේ. එම ගිස් පැස් සපන්තම මෙසේ ලෙස කැබල් වල දමාගෙන ඇවිදීමේ පුළුව අපගේ විදේශිකයකි. මගේ මතකයේ හැටියට එවකට පළාතට නිමුණු නාලි කුපන් කඩය උඩතකඩේ යයි. එවකට නාලි දෙකුණේ කුපන් වලට ය. අගල් පහක් පමණ උස අගල් පහක් පමණ පළල ප්‍රමාණයේ දෙකට නූලු කබරයකට

කලාතුරු සත්‍ය විශේෂඥාත් විසින් ලියන ලද "ආබ් කොලොම් මහසී ආබ්" ග්‍රන්ථය ශ්‍රී ලංකා අධ්‍යාපන ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන උපදෙස්ක මණ්ඩලය මගින් පාසල් ප්‍රාග්ධන පොතක් වශයෙන් අනුමැත කර ඇත. මේ පොත පාසල් මගින් ලබා ගැනීමට පහති ලිපිනයෙන් විමසන්න.
සත්‍ය විශේෂඥා
ආනයන කුලිය
නො: 33 රත්මාලි බිහ මගු හම මහකන්දා - මධ්‍යම - ශ්‍රී ලංකාව
RES: 94-1-2702899
MO: 0776434146

වැදිගොට නාලි කුපන් තිබේ. එම කුපන් පොත්, එක එක වර්ගයේ ය. පොත්වල වර්ගයේ එකිනෙක වර්ගය කරමක වෙනසක් ඇත. කුපන්වල කුපන්යේ තරාතර මුද්‍රණය කොට තිබේ. කම්කරු, සාමාන්‍ය, ලියවා, ප්‍රදාන වැනි ගණයන් තිබුණ මට මතක ය. තරාතරම අනුව මුදලට නාලි දෙකකි. නාලි සේරුවක මුල ගත පහළොස්ක පමණ වු අතර, එවකට නාලි දුන්නේ තරාදියෙන් කිරි ගොනව්. සේරුවකින් මැනීමෙනි. සේරුවක ප්‍රමාණය දැනට ඇති කිලෝ එකක ප්‍රමාණයට තරමක් සමාන යයි මට සිතේ. කිරි පිටි නිමුණේ විට මුල සහ බෝතල්වල අසුරා ය. එවකට කඩදාසි පැකට් වල කිරිපිටි නිමුණේ ගත. වැඩි වශයෙන් නිමුණේ "කවර්ක්" යනුවෙන් ගමේ ඇස බැසලට කළ "කවි ඇති ගේට්" යන "ලැක්වන්න" නම කිරිපිටි වර්ගයක් ය. ඒවා මුල දී ගත්තේ පොඩි ලුමලින් සඳහා ය. නොලීලක් සහ හෙස්ටෝල්ලි ද තිබුණි. පිටි රාත්තලක බළහක් සහ අසු ගණනක් හෝ අනු ගණනක් ය. කොසේ ගත් රැසියලුකට අඩු ය. වෙනත් බොහෝ පිටි වැනි ගැන මට මතක ය. මෙම කඩයේ ජයග්‍රහණ කියා කෙනෙකු ද බිමාර්ට් උන්නයෙන් ද සේරව කළා මතක ය.

බණ්ඩාර උන්නයේ ඉතා කරුණාවන්ත බොහෝ ම හොඳ ගුණයන් සහිතව කඩයට පැමිණෙන සෑමට ම ඉතා කරුණාවෙන් ආමන්ත්‍රණය කළ අයුරු, බිල් දැමූ අයුරු බඩු කිරි දුන් අයුරු මතක ය. එම කඩයේ ම අපේ ගේ පැත්තට වෙන්කළ මුල්ලේ ම වෙන්කළ කොටස කණය බඩු විකුණන තැන ය. එක එක රාක්ක සහ ලාච්චුවල කණය බඩු නිමුණේ ය. පැත්තකටම සහ කටුවලටම නිමුණේ ගොනි වල ය. කටුවලටම, පැත්තකටම සහ කොත්තමල්ලි නිතරම වැඩිපුර විකිනෙන බෙහෙත් බඩු වශයෙන් මගේ මතකය කියයි. හෙමිබ්ට්සාඋනට වැඩිපුර පාවිච්චි කළේ කොත්තමල්ලි පැත්තකටම හැමිමු වතුර ය. ඒපිසිය යන නමින් රෝස පාට පෙනි වගයක් ද තිබුණි. එහි පැකට්වලින් සියබැස්වීම, ජන යනුවෙන් මුද්‍රණය කොට තිබුණි. මෙම බෙහෙත පාවිච්චි කළේ ද උණට ය.

මුතු උපහාසයට මෙන් නිතර කියන කියුමක් වන "කාපන් බීපන් - පිගාන ගෙනියන්න ඒවා" යන වදන අපට එලා නො වැටෙනුයේ එය කොතරම් නරයක් ඇති වචනයක් දැයි සිතන්නේ දැන් ය.

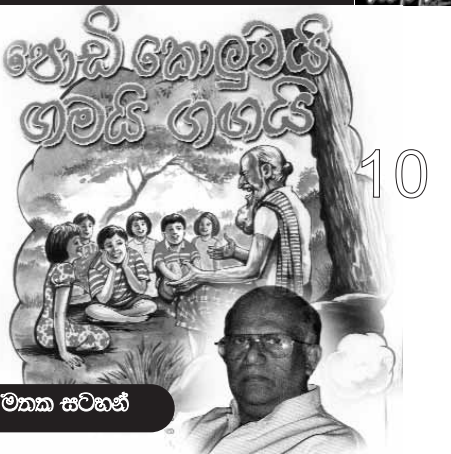
මෙම බෙහෙත් බඩු කඩයට බෙහෙත් කිරිවා ගැනීම සඳහා වැඩි දෙනෙකු එන්නේ බෙහෙත් බඩු රැගෙන ය. ගමෙන් ගොඩනේ සොයා ගැනීමට හැකි නැම දෙකක් ම අවශ්‍ය වන අවශ්‍ය අඩු දෙකක් පමණක් බඩකයේ දමා කඩය කිරිවා ගනියි. සමහරක් ආට කඩයෙන් කිවිවක් දැමිය යුතු නො වුවත් ඒවා කිරි දීමට කඩේ ඇස ගිනර ම සැදී පැරැදී සිටිය හ. එක එකක් යුතු කඩේ සේ සැකැස්වා විය හැකි ය. කඩය කිරිවා ගන්නවාට සැලිලි ඇස කරන්නේ නැත. කඩය කිරිවේ කළු ගණනට ය. කළුත කර සඳහා සහකරු ඇති කඩ සහයේ කාඩයක් සහ මදරියා ඇර ගතත් තරාදියට දැමිය.

අපේ ආවේදී ද බොහෝ බෙහෙත් වර්ග දන්නා බවලටෙනි. බොහෝ පොඩිපොඩි ඇසැති වලට අසුසු කඩය සිරිටු ආවිට මෙකයේ තිබේ. මෙකක් හෝ සෑහියක් කිරිවනෝ ඇතිවල් ගන්නේ මුල්, අහවල් ගන්නේ කොළ, අහවල් ගන්නේ මිල් අරගෙන කඩය හදන හැටි, මැලේල් මළුවන හැටි, වණ්ඩුවේ නමැති කඩය, අනුකඩයට ගන්නා දේ ආදිය සිලිබදව ආවේ සුඛව ඇති දැනුම විශ්මජාපනක ය. දේමල් ගැසූ ගුලි වර්ග, බෙහෙත් හෙල් වර්ග ඇසූ ගුලු කුට්ටිපොඩි රාගියක් අපේ ගෙදර රාක්කයේ ද ඇත. සිද්ධාර්ථ තෙලත්, සීනාරාම ගුලියක් වැඩිදන්නේ ම හැත. ආවේදී වෙදනාමිනේ කෙනෙකු යන වුවත් ඒ ගැන නිමුණු හැකියාවන් ඇති දැක්මෙන් ලැබුණු දැනුම නිසා විය හැකි ය. බොහෝ විට ආවේදී උඩත කඩයෙන් බෙහෙත් කිරිවා ගන්නේ බෙහෙත් බඩු අරගෙන එම ය.

උඩත කඩේ ලිහිහිස් මුදලාලි ගොනියේ ඉස්සරවලේ නාමයක් ය. ඉහල කරත්තාගොඩ දහම් පාසලේ දී ඇ අපට ද පාඩම කියා දුන්නාය.

උඩත කඩේ වන්නේ ලෝක ලිදක් තිබේ. ඒ ලීද හඳුන්වන්නේ උණ්ඩු ලීද කියා ය. නූල්ව වැඩියෙන් තිබෙන ලීදට පොදු නමක් තැටියට උණ්ඩු ලීද යන වචනය භාවිතයේ පැවතුණා ය යි සිතමි. මේ ලීදට කඩ පතිරිටු දැමුවේ ද මුදලාලි ම ය. දිවා කඩයක විට අසුවන කඩයක් දැමීම, අසුව පතිරිටුවක් දැමීම තමාගේ යුතු කමක් හෝ සැලැස්වා විය හැකි ය. එහෙමත් ම විටක පමණක් ලීදෙන් වතුර ගන්නා අය මුල්ද එකතු කොට කඩයක් පතිරිටුවක් දැමූ අවස්ථා හඳුන්වා ගොනව්. දවස පුරා ම ලීදෙන් වතුර අදින හොරෙන්වැඩක් හැකි කිරීමට නම්දෙය අපේ ගෙදරට ද ඇසේ. අහල හපල ගෙවල් දුනකට පමණ බිමට වතුර ගෙන යන්නේ මෙම ලීදෙනි.

බොහෝ විට දවසේ සවස් භාගයේ මා සිටින්නේ උඩත කඩේ පඩි පෙල මත දැනි ගත සෙවෙන්නේ බිව් වි භෝගමොනවා හෝ කරමිනි. එක්කෝ තනියම තාක්ක පොළොව, තාක්ක පෙලිම යනු රවුම් කිරිවානා ගල් පහක් උපයෝගී

නිර්මාණකරුවකුගේ මතක සටහන්

සත්‍ය විශේෂ

කොටගෙන දෙන්නගේ සිට පස්වය දෙනකුට වුව ද වැටී වැටී ගල් උඩ විසිකරමින්, අල්ලමින් කළ හැකි මිනෙල් ක්‍රීඩාවකි. නිවසේ දී පිරිස සමග තාක්ක සෙල්ලම් කරන විට ඒ අප සැරදවීමට ඇති හිගේ ආසාව නිසා ම පුහුණුව ලබා ගන්නේ මෙතැන සිට ය. විටෙක මදරිය ගණන් කරමි. තවත් විටෙක ආවිටිටි ගොකියා දමන්නේ අරන් එන අඩු කොස් ඇර සහ අඩුකොස් මලට විකමන් සිටීම.

රොබෝසියානුවන් මාමා, සුබෝ ආවිට්, මැයිආවිට් ආදී කිපදෙන්නේ ම මා දෙස බලගෙන ය.

"පියසේනා, කොවිට් ගත්තද බොල සුබෝ? " මුදලාලි සැරන් අසූවද එහි නිතරම ද ද කළුවලට ඇත.

"වුට්ටි ය."

"හා හා හොඳයි හොඳයි ගිහින් කපන්නකෝ" මුදලාලි මා අත ඇරැයේ ය. මම මුණා අත් දෙකක් වසාගෙන පඩි පෙල දෙසට යන විට හැම දෙනා ම උස් හඩින් සිතාසුනි.

ගෙදරට දුවගෙන ගොස් මළුල්ලේ දී සුබර් කැටියක් කටට දමා ගන්නේ දැඩි කැපට කමිනි. කටට දැනුණේ බවට පෙනුණ සුබර් රයය ගොනව්. මම තුා තුා හා කෙළ හැසුළමි. ඒ සුබර් ගොනව්. මා සුබර් යයි රැට්ටි අනුරන් ගෙන තිබෙන්නේ මුණු ර. කටුවේ පිටි පස්සේ සිට මහා නයිසෙන් නිනා වූයෙන් මම හැසියි හැර බැලුවේ බිසොයි. උඩතකඩේ බඩු කිරින කොළලා මගේ පිටපස්සෙන් ම පැමිණ ඇත.

"රැට්ටිවේ පොල්බිච්චි සුබර්කිරි මුණු ආවිට් කියමන් මුණු උඩත කඩේ පැත්තට කාහු හැර ලීවුම් විය."

මා රචනා විනෝදී විමට කඩේ පිරිස කතා කර අවවාහු උතුලක ගිරි වී ඇති බව මගු තමන්ට ඊ පසුව දා ය. මට්ටු කටුවෙන් ගිරි යනා උඩත කඩේ සේකාකෙල් හාමිනෙත් මෙලිලි වන කෙනෙයි. මුතු ඉතමන් මට කුරු අසැකි. පසුව මුතු අප සැලකීමට ම ඉතා නිතරවනෙකු විය. විනිල් කිරිමට රැසියායි. දේපොළක කතා වලටත් දක්න ය. පත්තරේ මුල සිට අත දක්වම කියවයි. පත්තරය කියවන විට කියවන්නේ කිට්ගෙන ය. මුතු පත්තරය ලිහ හැර ගත් විට පිටතින් බැලුවට මුතු ව පෙන්නෙන්න නැත. ගමේ අපි හැමෝ ම මුතු හැඳිත් වූයේ "කොට උන්නයෝ" යන නමිනි. ගිහන් පැලපැලියම් වි ඇති තවත් සුවිශේෂ පුද්ගලයකු වන මුතු කඩ සුමනාට පැමිණ දින කිපයක් හතර වී සිටියි. රබර් මීට කේරම් දී මසවා බලන සමහර රබර් මීට වලටත් වඩා මිට ය. ඒ දින දෙක තුනට හෝ මුතු ගමේ සැම කෙනෙක් සමහර ඉතමන් කුළුපහට සිටියි. කළුපාට කුරුළු සැති මුණකන් ඇති මුතු වැඩි වශයෙන් සිටින්නේ සිනා සී ගෙන ය. ඉතමන් වතුර ය. බොහෝ අය සමග දේපොළක කතා කරන විට මුතු සිටින්නට ඉතා නිතර නොවී ය. පුළුව අප සමග ඉතමන් දුන්නොවුන් කතා බහ කරන මුතු සමහර විටක හාරත්කින් හත දුනක ගෙන අපට බොධි. මුතු උපහාසයට මෙන් නිතර කියන ක්‍රියමක් වන "කාපන් බීපන් - පිගාන ගෙනියන්න ඒවා" යන වදන අපට එලා නො වැටෙනුයේ ඇති හේතු මෙය වන බවට අප විශ්වාස කරමිනි.

"මොහරද ගන්නේ?" මුදලාලි ඇසූවේ සැර රජමිනි.

"සුබර් සේරුවක් විතර අරගන්න නැත. එනකොට ම මො අල්ල ගන්න." තෙරහැඩි පෙනුමක් ඇති මිට ම මිට මුණස්සා මා දෙස නිතරවෙන්නේ කීව් ය. මම හොරැගිනි මුතු දෙස බැලුවමි. කඩේ ජයග්‍රහණ, ධර්මපා බාජවා,